

وزارت تحصیلات عالی
معینیت علمی
ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه

لایحه تنظیم امور مجلات علمی - تحقیقی نهادهای تحصیلات عالی و مؤسسات علمی - تحقیقی

سال: ۱۴۰۲ ه.ش

مقدمه

این لایحه مبنی بر قانون تحصیلات عالی ملکی و مقررۀ فعالیت‌های علمی در نهادهای تحصیلات عالی کشور نوشته شده که موضوعاتی چون: اهداف، اصطلاحات، شرایط ایجاد مجله علمی-تحقیقی ملی و بین‌المللی، مشخصات مجله، دست‌اندرکاران مجله، وظایف ایشان، اعتبارسنجی و اعتباردهی مجله، صاحب امتیاز مجله و تمام معیارهای و امور مجله علمی ملی و بین‌المللی در آن به گونه واضح مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه جهت معیاری‌سازی مجلات نهادهای تحصیلات عالی و مساعد ساختن زمینه ایجاد مجله علمی-تحقیقی ملی یا بین‌المللی در پوهنتون‌ها، گام‌های استواری برداشته و در این راستا لایحه تنظیم امور مجلات علمی-تحقیقی را با در نظر داشت تمام مراحل ایجاد آن تهیه و ترتیب نموده است.

در حال حاضر بیشترین استادان نهادهای تحصیلات عالی مقالات خویش را با پرداخت پول سنگین در مجلات خارج از کشور به نشر می‌سپارند که این موضوع گاهی مشکلات جدی را فراراه ایشان قرار می‌دهد. ایجاد مجلات علمی-تحقیقی در نهادهای تحصیلات عالی کشور به سطح ملی یا بین‌المللی و معیاری‌سازی امور آنها، از جمله مسایل ارزشمندی است که استادان با خاطر آرام و با مصرف اندک مقالات خویش را به دست نشر می‌سپارند.

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول

این لایحه به تاسی از ماده ۷۱ قانون تحصیلات عالی ملکی و ماده ۱۰ مقررہ فعالیت های علمی در نهادهای تحصیلات عالی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم

اهداف این لایحه موارد آتی می باشد:

- (۱) صدور جواز، ثبت و تنظیم مجلات علمی - تحقیقی ملی در نهادهای تحصیلات عالی کشور؛
- (۲) صدور جواز، ثبت و تنظیم مجلات علمی - تحقیقی بین المللی در نهادهای تحصیلات عالی و سایر مؤسسات و واحدهای تحقیقاتی در کشور؛
- (۳) معیاری سازی امور مجلات علمی - تحقیقی نهادهای تحصیلات عالی که در سطح ملی یا بین المللی فعالیت می نمایند؛
- (۴) اعتباردهی به مجلات علمی - تحقیقی در سطح ملی.

اصطلاحات

ماده سوم

(۱) اصطلاحات که در سایر اسناد تقنینی تعریف شده اند، به همان مفهوم استفاده میشود.

(۲) ژورنال /مجله علمی :

ژورنال /مجله علمی (Journal): نشریه ای علمی است که بصورت منظم مقالات علمی تحقیقی را در یک یا چند زمینه علمی در فواصل زمانی منظم و معین به منظور انتشار نتایج تحقیقات علمی در

سطح ملی (تائید از وزارت تحصیلات) یا بین‌المللی با اعتبار نمایه‌های (INDEX) معتبر علمی فعالیت می‌نماید.

مجلات از نظر سطح فعالیت:

۱- ژورنال/مجله علمی ملی:

ژورنال/مجله علمی ملی (National scientific journal): عبارت از نشریه علمی - تحقیقی است که در نهادهای تحصیلات عالی به منظور نشر مقالات و نتایج فعالیت‌های علمی تحقیقی با مجوز وزارت تحصیلات عالی ایجاد گردیده است.

۲- ژورنال/مجله علمی بین‌المللی:

ژورنال/مجله علمی بین‌المللی (International scientific journal): عبارت از نشریه‌های علمی - تحقیقی بین‌المللی است که با داشتن حق نمایه‌سازی در آرشیف‌های بین‌المللی، هیأت تحریر از داخل و خارج کشور، هیأت مرورگر نامرئی و جواز فعالیت بین‌المللی (ISSN) مقالات علمی اعضای کادر علمی و محققان را به گونه‌ای دسترسی‌پذیر و محدود به نشر می‌رسانند.

نوعیت مقالات علمی:

۱- مقاله اصیل علمی - تحقیقی:

مقاله اصیل علمی - تحقیقی (original research article): عبارت از اثر علمی و تحقیقی اعضای کادر علمی و محققان است که پیرامون یک موضوع بکر تحریر و در یکی از ژورنال‌های معتبر ملی یا بین‌المللی نشر شده یا در یکی از کنفرانس‌های علمی معتبر بین‌المللی ارائه و چاپ شده باشد.

۲- مقاله علمی - مروری:

مقاله علمی - مروری (review article): مقاله است که محقق و محققان براساس سایر مقالات منتشر شده نوشته می‌کنند. مقالات مروری به طور کلی شواهد موجود در پاسخ به یک سوال از چندین مقاله را در یک مقاله ادغام می‌نمایند. مقالات مروری شامل موارد ذیل است:

✓ مرور روایتی (Narrative Review)

✓ مرور سیستماتیک (Systematic Review)

✓ مرور میتاآنالیز (Meta-Analysis)

۳- مقاله علمی - نظری:

مقاله علمی - نظری (theoretical article): مقاله است که نویسنده بر اساس نقد، تحلیل و ارزیابی مطالعات و تحقیقات قبلی، یک نظریه تازه مطرح می‌کند و همچنان نویسنده این مقالات براساس مستندات بطور مستدل از یک نظریه حمایت می‌کند یا نظریه را مورد رد قرار می‌دهد.

۴- مجموعه مقالات علمی - کنفرانسی:

مجموعه مقالات علمی - کنفرانسی (Conference/proceeding scientific article): مجموعه‌ی مقاله‌های علمی - تحقیقی متشکل از آن مقاله‌های علمی است که به مناسبت‌های مختلف طی برگزاری کنفرانس‌ها و سمپوزیم‌های علمی - تحقیقی ملی که از جانب وزارت تحصیلات عالی تأیید شده باشد، چاپ و نشر می‌شود. در صورتیکه مقاله در کنفرانس بین‌المللی معتبر خارجی ارایه شده باشد نیازمند تأیید وزارت تحصیلات عالی نیست.

۵- بولیتن علمی - تحقیقی:

بولیتن علمی - تحقیقی (bulletin): عبارت از نشریه‌ای است که در مورد یک موضوع خاص با محتوای جامع از جانب اعضای کادر علمی تحصیلات عالی و محققان تهیه می‌شوند.

تبصره ۱: اعضای کادر علمی جهت ترفیع علمی از امتیازات معنوی انواع مقالات علمی به استثنای مقالات (bulletin) استفاده می‌توانند.

تبصره ۲: انواع مقالات (reflection paper, case report, case series, case control, Randomized Control Trial) و سایر انواع مقالات پذیرفته شده از جمله مقالات اصیل علمی - تحقیقی محسوب می‌شود.

(۲) اعتبار سنجی و اعتبار دهی مجله علمی - تحقیقی (Accreditation of scientific-research journal):

عبارت از سیستم ارزیابی و بررسی مجله‌های علمی - تحقیقی بر اساس معیارهای تعریف و تسجیل شده در این سند است، که در نتیجه آن مجله علمی - تحقیقی مورد نظر نزد وزارت تحصیلات عالی به مثابه مجله علمی - تحقیقی اعتبار داده می‌شود.

(۳) صاحب امتیاز

شخصیت حکمی / حقیقی است که مجله علمی به نام او ثبت شده و مالک کلیه امتیازات نشریه می‌باشد.

(۴) سر دبیر

سر دبیر (Editor in chief): بالاترین شخصیت علمی مجله است که مسئولیت تنظیم پالیسی‌های امور علمی و محتوایی مجله را به عهده دارد.

(۵) مدیر مسئول:

مدیر مسئول (Managing Editor) شخصیت حقیقی یک نشریه که تمام مسئولیت‌های حقوقی و اجرایی مجله علمی را عهده دار می‌باشد.

(۶) هیئت تحریر:

مدیر مسئول (Managing Editor): گروهی از اعضای کادر علمی و اشخاص متخصص در یک/چند حوزه علمی مرتبط با موضوع/موضوعات نشریه می‌باشند که با توجه به موضوع، اهداف و پالیسی نشریه، در امور علمی نشریه از جمله بررسی، داوری و تأیید یا رد نهایی مقالات ارسالی تصمیم‌گیری می‌نمایند.

(۷) مرور گران:

مرور گران (Reviewer): گروهی از اعضای کادر علمی و اشخاص متخصص در یک/چند رشته علمی است، که مقالات علمی - تحقیقی را از نظر محتوا و روش کار طبق پالیسی مجله علمی مورد بررسی قرار داده و به هیئت تحریر جهت تصمیم‌گیری ارجاع می‌نمایند.

(۸) مؤسسه و انجمن علمی - تحقیقاتی

۱- مؤسسه/نهاد: به نهادی گفته می‌شود که دارای بخش‌های تحصیلی، تحقیقاتی و یا یکی از آنها بوده و در تشکیلات رسمی دولت یا بر اساس مجوز رسمی و معتبر از نهادهای ذیصلاح قانونی فعالیت می‌نماید.

۲- انجمن علمی: گروهی متشکل از افراد علمی و متخصص دارای مجوز رسمی و معتبر از نهادهای ذیصلاح قانونی برای فعالیت علمی و تحقیقی، می‌باشند.

(۹) نمایه بین المللی معتبر

عبارت از پایگاه‌های اطلاعات علمی معتبر بین المللی است که در آن‌ها مجله‌های علمی نمایه می‌شوند؛ از قبیل **Web of Science, PMC, Scopus, ESCI, PubMed, ISC** و سایر نمایه‌های که اعتبار آن‌ها از نظر کمیسیون تحقیق، تألیف و ترجمه مورد تأیید باشد.

فصل دوم

ایجاد مجلات علمی - تحقیقی ملی و بین المللی

ایجاد مجله علمی - تحقیقی ملی

ماده چهارم

(۱) مجله علمی - تحقیقی با تکمیل شرایط ذیل ایجاد می گردد:

- ۱- مشخص بودن حوزه فعالیت مجله علمی - تحقیقی ملی که (علوم اجتماعی، ساینس، انجیری و تکنالوژی، علوم طبی و ...) بوده میتواند.
- ۲- تکمیل و ارائه مکتوب رسمی به ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه؛
- ۳- ارائه طرح ایجاد برای ایجاد مجله علمی - تحقیقی / علمی - ترویجی؛
- ۴- ارائه پالیسی نشراتی مجله علمی - تحقیقی که چگونگی برخورد با مسائل اخلاق در تحقیق را نیز احتوا کند.
- ۵- داشتن دفتر مجهز و مستقل برای انجام کار مسئولان مجله؛
- ۶- داشتن حداقل ۷ تن هیئت تحریر مجرب و متخصص برای هر حوزه فعالیت (اساتید متقاعد در صورت تکمیل سایر شرایط می توانند عضو باشند) و ارائه خلص سوانح علمی - تحقیقی دست اندرکاران مجله (سردبیر، مدیر مسئول و هیئت تحریر)
- ۷- ایجاد وبسایت رسمی با فعالیت دوامدار برای مجله، حداقل یک ماه بعد از مجوز فعالیت مجله؛
- ۸- ارائه طرح بودجه مشخص برای فعالیت مجله از داخل بودجه پوهنتون؛
- ۹- ارائه طرزالعمل های مرور شکلی، محتوایی و ادبی مقالات؛
- ۱۰- ارائه طرزالعمل های چاپ و نشر مجله.
- ۱۱- داشتن نرم افزارهای معتبر برای تشخیص سرقت علمی (Plagiarism).

تبصره ۱: پیشنهاد ایجاد مجله علمی - تحقیقی ملی می تواند توسط نهادهای تحصیلی، تحقیقی و انجمن های علمی صورت گیرد.

تبصره ۲: نهادهای تحصیلی می‌توانند در سطح پوهنخی و دیپارتمنت نیز درخواست ایجاد مجله علمی - تحقیقی ملی نمایند.

(۲) شرایط عنوان مجله

- عنوان مجله باید تخصصی و متناسب با موضوع نشراتی مجله باشد.
- عین عنوان مجله به زبان‌های خارجی یا ملی نباید قبلاً در داخل یا خارج از کشور وجود داشته باشد.

(۳) شرایط مدیر مسئول

- ۱- مدیر مسئول مجله دارای درجه تحصیل حداقل ماستر و یا دارای رتبه علمی پوهنمل باشد.
- ۲- رشته تحصیلی مدیر مسئول ترجیحاً منطبق به حوزه علمی - تحقیقی مجله باشد.
- ۳- مدیر مسئول باید عضو کادر علمی نهادهای تحصیلات عالی مربوط بوده و یا باشد.
- ۴- یک شخص نمی‌تواند بطور همزمان در دو مجله علمی به حیث مدیر مسئول ایفای وظیفه کند.
- ۵- مدیرمسئول مجله، حداقل دارای یک مقاله علمی نشر شده در مجله‌های علمی بین‌المللی معتبر باشد.

(۴) شرایط سردبیر

- ۱- سردبیر مجله دارای درجه تحصیلی حداقل ماستری و ترجیحاً درجه تحصیلی دکتورا یا رتبه علمی پوهنمل باشد.
- ۲- سردبیر باید عضو کادر علمی و ترجیحاً عضو کادر علمی نهاد تحصیلی صاحب امتیاز مجله باشد.
- ۳- سردبیر مجله حداقل دارای دو مقاله علمی نشر شده در مجله‌های علمی بین‌المللی معتبر باشد.
- ۴- سردبیر می‌تواند عضو کادر علمی متقاعد باشد.
- ۵- رشته و تخصص سردبیر باید با حوزه تخصصی مجله منطبق باشد.
- ۶- یک شخص نمی‌تواند سردبیر بیشتر از دو مجله علمی باشد.

(۵) شرایط هیئت تحریر

- ۱- تعداد اعضای هیئت تحریر مجله علمی - تحقیقی ملی حداقل ۷ نفر برای یک حوزه فعالیت مجله علمی باشد.
- ۲- اعضای هیئت تحریر مجله باید حداقل دارای درجه تحصیلی ماستری و ترجیحاً درجه تحصیلی دوکتورا باشد.
- ۳- حد اقل ۴ نفر اعضای هیئت تحریر مجله برای هر حوزه فعالیت، باید از اعضای کادر مربوط به پوهنتون، مؤسسه یا انجمن علمی صاحب امتیاز باشد.
- ۴- هر عضو هیئت تحریر تنها می‌تواند در سه مجله علمی - تحقیقی عضویت داشته باشد.
- ۵- هر عضو هیئت تحریر مجله حداقل دارای یک مقاله علمی نشر شده در ژورنال‌های علمی بین‌المللی معتبر یا دو مقاله معتبر ملی باشد.
- ۶- هر عضو هیئت تحریر باید با زبان نشر مجله بلدیت داشته باشد.

(۶) شرایط مرورگران

- ۱- تعداد اعضای مرورگران محدود نیست.
 - ۲- هر عضو گروه مرورگران حداقل باید دارای دو مقاله نشر شده در ژورنال‌های معتبر بین‌المللی باشد.
 - ۳- تخصص اعضای گروه مرورگران باید مطابق به حوزه فعالیت علمی مجله باشد.
- (۷) مجله علمی - تحقیقی ملی** قبل از اخذ اعتبار علمی مجله از وزارت تحصیلات عالی، صرف اجازه نشر سه شماره را دارند.
- (۸) مرورگر** باید با زبان مقاله بلدیت داشته باشد.

ثبت مجله علمی - تحقیقی بین المللی

ماده پنجم

(۱) مجله‌های علمی - تحقیقی

مجله‌های علمی - تحقیقی که با هدف بین المللی شدن از جانب نهادهای علمی، تحقیقی و تحصیلی داخلی ایجاد می‌شوند، در صورتی که جدیدالتأسیس باشند، الی تکمیل کردن معیارهای بین المللی مجله، به مثابه مجله علمی - تحقیقی داخلی مشروط به تکمیل شرایط مندرج ماده (۴) این لایحه، در وزارت تحصیلات عالی ثبت می‌شود.

(۲) شرایط ثبت

- ۱- نشر حداقل یک شماره آزمایشی؛
- ۲- مشخص بودن حوزه فعالیت مجله علمی - تحقیقی که (علوم اجتماعی، ساینس، انجینیری و تکنالوژی، علوم طبی و ...) بوده میتواند.
- ۳- تکمیل و ارائه مکتوب رسمی به ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه؛
- ۴- ارائه پالیسی نشراتی مجله علمی - تحقیقی که چگونگی برخورد با مسائل اخلاق در تحقیق را نیز احتوا کند.
- ۵- ارائه طرح ایجاد برای ایجاد مجله علمی - تحقیقی؛
- ۶- داشتن دفتر مجهز و مستقل برای انجام کار مسئولان مجله؛
- ۷- داشتن هیئت تحریر مجرب و متخصص (PhD) (اساتید متقاعد و ماستر در صورت تکمیل سایر شرایط می‌توانند عضو باشند.) که از هر حوزه فعالیت انتخابی مجله مذکور حداقل هفت عضو معرفی شود.
- ۸- داشتن هیئت مرورگران مجرب و متخصص در هر حوزه فعالیت مجله؛

۹- ارائه خلاص سوانح علمی - تحقیقی دست اندرکاران مجله (سردبیر، مدیر مسئول، هیئت تحریر و مروگران)؛

۱۰- داشتن وبسایت رسمی با فعالیت دوامدار برای مجله؛

۱۱- ارائه طرح مالی مشخص برای فعالیت مجله از داخل بودجه پوهنتون؛

۱۲- ارائه طرزالعمل های مرور شکلی، محتوایی و ادبی مقالات؛

۱۳- ارائه طرزالعمل های چاپ و نشر مجله؛

۱۴- داشتن دفتر مجهز و مستقل برای انجام کار مسئولان مجله؛

۱۵- داشتن نرم افزارهای معتبر برای تشخیص سرقت علمی (Plagiarism)؛

۱۶- ارائه سند تائیدی دریافتی سریال نمبر استاندارد بین المللی (ISSN).

تبصره ۱: درخواست ایجاد مجله علمی - تحقیقی بین المللی می تواند توسط نهادهای تحصیلی، تحقیقی و یا انجمن های علمی صورت گیرد.

تبصره ۲: نهادهای تحصیلی می توانند در سطح پوهنتون، پوهنخی و دیپارتمنت درخواست ایجاد مجله علمی - تحقیقی بین المللی نمایند.

(۳) شرایط مدیر مسئول

۱- دارای درجه تحصیل دوکتورا یا ماستر که با دو مقاله معتبر علمی بین المللی باشد.

۲- رشته تحصیلی مدیر مسئول ترجیحاً منطبق به حوزه علمی - تحقیقی مجله باشد.

۳- مدیر مسئول باید عضو بر حال کادر علمی نهاد تحصیلات عالی مربوط باشد.

۴- یک شخص نمی تواند بطور همزمان در دو مجله علمی ملی یا بین المللی به حیث مدیر مسئول ایفای وظیفه کند.

(۴) شرایط سردبیر

- ۱- دارای درجه تحصیلی دکتورا باشد.
- ۲- سردبیر باید عضو کادر علمی و ترجیحاً عضو کادر علمی نهاد تحصیلی صاحب امتیاز مجله باشد.
- ۳- حداقل دارای دو مقاله علمی نشر شده در مجله‌های علمی بین‌المللی معتبر باشد.
- ۴- سردبیر می‌تواند عضو کادر علمی متقاعد باشد.
- ۵- رشته و تخصص سردبیر باید با حوزه تخصصی مجله منطبق باشد.
- ۶- یک شخص نمی‌تواند سردبیر بیشتر از دو مجله علمی ملی و بین‌المللی باشد.

(۵) شرایط هیئت تحریر

- ۱- تعداد اعضای هیئت تحریر مجله علمی-تحقیقی بین‌المللی حداقل ۷ تن فقط برای یک حوزه فعالیت انتخابی مجله مذکور معرفی شود.
- ۲- در صورتیکه مجله چند حوزه ای باشد، برای هر حوزه فعالیت یک متخصص از همان رشته از میان هیئت تحریر منحیث مسئول حوزه (co-editor) مربوطه انتخاب گردد.
- ۳- بیشتر از (۶۰) فیصد اعضای هیئت تحریر باید دارای درجه تحصیلی دکترا (PhD) باشند.
- ۴- هر عضو هیئت تحریر نمی‌تواند در بیشتر از سه مجله علمی-تحقیقی بین‌المللی عضویت داشته باشد.
- ۵- هر عضو هیئت تحریر حداقل دارای دو مقاله نشر شده در ژورنال‌های معتبر بین‌المللی.

(۶) شرایط مرورگران

- ۱- تعداد اعضای مرورگران محدود نیست ولی نظر به حوزه فعالیت مجله، حداقل دو عضو اختصاص داده شود.

۲- هر عضو گروه مرورگران حداقل ماستر با دو مقاله نشر شده در ژورنال‌های معتبر بین‌المللی باشد.

۳- تخصص اعضای گروه مرورگران باید مطابق به حوزه فعالیت علمی مجله باشد.

۴- اعضای هیئت مرورگران نباید از جمله اعضای هیئت تحریر باشد.

تبصره ۱: در صورتیکه درخواست ایجاد مجله بین‌المللی از جانب نهاد تحصیلی باشد ارائه فیصله شورای علمی نهاد تحصیلی حتمی است.

تبصره ۲: نشر محتوا در مجلات علمی ملی و بین‌المللی غیر از انواع مقالات علمی که در بخش اصطلاحات فصل اول تذکر داده شد، از هر نوع محتوای خبری، تبلیغاتی که بانظام حاکم و دین اسلام تضاد داشته باشد و سایر موضوعات غیر علمی اجتناب صورت گیرد.

تأییدیه ایجاد مجله

ماده ششم

(۱) ایجاد مجله علمی - تحقیقی ملی / بین‌المللی بعد از تأیید در کمیسیون تحقیق، تألیف و ترجمه؛ بطور رسمی توسط ریاست تحقیق، تألیف ترجمه طی اعطای سند تحت عنوان مجوز نشر با امضای رئیس تحقیق، تألیف و ترجمه ابلاغ می‌گردد.

(۲) ایجاد مجله علمی ملی / بین‌المللی مربوط نهادهای تحصیلات عالی خصوصی بعد از تأیید کمیسیون تحقیق، تألیف و ترجمه با پرداخت وجوه مالی مشخص شده در طرزالعمل تنظیم امور مالی فعالیت‌های علمی به حساب وزارت تحصیلات عالی صورت می‌گیرد.

(۳) محتوای سند مجوز نشر مجله، توسط کمیسیون تحقیق، تألیف و ترجمه ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه تعیین می‌گردد.

فصل سوم

اعتبارسنجی و اعتبار دهی مجلات علمی - تحقیقی ملی و بین المللی

کلیات

ماده هفتم

(۱) اعتبار سنجی و اعتبار دهی مجله‌های علمی - تحقیقی ملی و بین‌المللی از صلاحیت ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه وزارت تحصیلات عالی می‌باشد.

(۲) تمام مجله‌های علمی - تحقیقی ملی و بین‌المللی که با مجوز وزارت تحصیلات عالی ایجاد گردیده‌اند، بعد از یک سال توسط ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه وزارت تحصیلات عالی اعتبار دهی می‌شوند.

(۳) نحوه و مراحل اعتبار سنجی و اعتبار دهی مجله علمی - تحقیقی ملی و بین‌المللی و رتبه بندی آنها، طبق ضمیمه شماره (۱) این لایحه تنظیم می‌شود.

(۴) مجله‌های علمی - تحقیقی ملی که جدیداً تأسیس‌اند، بعد از چاپ و نشر یک شماره شامل پروسه اعتباردهی می‌شوند.

(۵) نتیجه اعتباردهی مجلات از طرف کمیسیون تحقیق، تألیف و ترجمه ارزیابی شده و طی پیشنهاد رسمی از جانب ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه جهت منظوری به معینیت محترم امور علمی ارائه می‌گردد.

(۶) اعتبار علمی مجلات علمی ملی / بین‌المللی مربوط نهادهای تحصیلات عالی خصوصی بعد از تأیید کمیسیون تحقیق، تألیف و ترجمه با پرداخت وجوه مالی مشخص شده در طرزالعمل تنظیم امور مالی فعالیت‌های علمی به حساب وزارت تحصیلات عالی صورت می‌گیرد.

(۷) سند اعتبار مجله‌های علمی - تحقیقی ملی و بین‌المللی به شکل تصدیق‌نامه با امضای معین علمی و رئیس تحقیق، تألیف و ترجمه اعطا می‌گردد.

(۸) محتوای سند اعتبار مجله، توسط کمیسیون تحقیق، تألیف و ترجمه ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه تعیین می‌گردد.

معیارهای اعتبار سنجی و اعتبار دهی مجله علمی - تحقیقی ملی

ماده هشتم

(۱) مجله‌های علمی - تحقیقی ملی باید شرایط مندرج فصل دوم (مربوط ایجاد مجله) را داشته باشد تا شامل پروسه اعتبارسنجی و اعتباردهی شود.

(۲) اعتبارسنجی و اعتباردهی مجله‌های علمی - تحقیقی ملی بر اساس معیارهای مندرج ضمیمه شماره (۱) انجام می‌شوند.

(۳) مجله علمی - تحقیقی به منظور کسب اعتبار علمی باید هفتاد و پنج (۷۵) امتیاز از مجموع امتیازات معیارهای مندرج ضمیمه شماره (۱) را تکمیل نمایند.

(۴) مجله‌های علمی - تحقیقی با در نظر داشت تفکیک میزان امتیازات اعتباردهی، طبق ضمیمه شماره (۱) رتبه‌بندی می‌شوند.

معیارهای اعتبار سنجی/دهی مجله‌های بین‌المللی

ماده نهم

معیارهای اعتبار سنجی و اعتبار دهی مجله علمی - تحقیقی بین‌المللی

(۱) اعتبار مجله‌های علمی - تحقیقی بین‌المللی خارج کشور، مشروط به نمایه‌شدن در یکی از پایگاه‌های معتبر علمی بین‌المللی از قبیل ISI, Scopus, Web of Science (SSCI, SCI, ESCI), PubMed, ISC, قابل قبول است.

(۲) مجله‌های علمی - تحقیقی بین‌المللی داخلی که در وزارت تحصیلات عالی طبق احکام مندرج ماده ششم این لایحه ثبت گردیده‌اند، طبق ضمیمه شماره (۱) به مثابه مجله علمی - تحقیقی بین‌المللی اعتبار داده می‌شود.

تبصره: لست سایر نمایه‌های معتبر بین‌المللی توسط کمیسیون تحقیق، تألیف و ترجمه تهیه و شریک می‌شود.

(۳) مجله‌های علمی - تحقیقی بین‌المللی داخلی که نتوانند، حداقل هفتاد (۷۰) امتیاز از مجموع امتیازات شاخص‌های مندرج ضمیمه شماره (۱) را تکمیل نمایند، مطابق احکام مندرج ماده‌های هفتم و هشتم این لایحه، منحیث مجله علمی ملی اعتبار دهی می‌شوند.

فصل چهارم

نحوه انتخاب دست‌اندرکاران مجله و وظایف و صلاحیت‌های آنها

انتخاب مدیر مسئول، سردبیر و هیئت تحریر

ماده دهم

(۱) انتخاب مدیر مسئول:

۱- در صورت ایجاد مجله در سطح پوهنتون یا نهاد تحصیلی، مدیر مسئول مجله مطابق شرایط مندرج بند (۴) ماده چهارم این لایحه از میان اعضای کادر علمی برحال و دائمی پوهنتون یا نهاد تحصیلی توسط شورای علمی پوهنتون انتخاب و پس از تأیید ریاست پوهنتون یا نهاد تحصیلی مربوط جهت تأیید به ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه وزارت تحصیلات عالی ارائه می‌گردد.

۲- در صورت ایجاد مجله در سطح پوهنځی یا دیپارتمنت، مدیر مسئول مجله مطابق شرایط مندرج بند (۴) ماده چهارم این لایحه، از میان اعضای کادر علمی برحال و دائمی پوهنځی یا دیپارتمنت مربوط توسط شورای علمی پوهنځی انتخاب و پس از تصویب تأیید ریاست پوهنتون یا نهاد تحصیلی مربوط جهت تأیید به ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه وزارت تحصیلات عالی ارائه می‌گردد.

۳- در صورت ایجاد مجله در سایر نهادهای علمی-تحقیقی، انتخاب مدیر مسئول توسط اعضای هیئت تحریر انتخاب شود.

(۲) انتخاب سردبیر:

۱- در صورت ایجاد مجله در سطح پوهنتون یا نهاد تحصیلی، سردبیر مجله مطابق شرایط مندرج بند (۵) ماده چهارم این لایحه، از میان اعضای کادر علمی برحال یا متقاعد توسط شورای علمی پوهنتون انتخاب و پس از تأیید ریاست پوهنتون یا نهاد تحصیلی مربوط جهت تأیید به ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه وزارت تحصیلات عالی ارائه می‌گردد.

۲- در صورت ایجاد مجله در سطح پوهنځی یا دیپارتمنت، سردبیر مجله مطابق شرایط مندرج بند (۵) ماده چهارم این لایحه، از میان اعضای کادر علمی برحال یا متقاعد توسط شورای علمی پوهنځی انتخاب و پس از ریاست پوهنتون یا نهاد تحصیلی مربوط جهت تأیید به ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه وزارت تحصیلات عالی ارائه می گردد.

(۳) انتخاب هیئت تحریر:

۱- اعضای هیئت تحریر مجله مطابق بند (۶) ماده چهارم این لایحه، به پیشنهاد مدیر مسئول با اخذ نظر سردبیر مجله، تصویب شورای علمی پوهنتون و منظوری ریاست پوهنتون یا نهاد تحصیلی انتخاب می شوند.

۲- اعضای انتخاب شده هیئت تحریر، طی مکتوب رسمی باید به ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه اطلاع داده شود.

(۴) انتخاب مرورگران:

۱- اعضای مرورگران مجله، مطابق بند (۷) ماده چهارم این لایحه، به پیشنهاد سردبیر مجله با تأیید مدیر مسئول مجله، توسط ریاست پوهنتون یا نهاد تحصیلی منظور می شود.

۲- اعضای انتخاب شده مرورگران، طی مکتوب رسمی باید به ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه اطلاع داده شود.

وظایف و صلاحیت‌های مسئولین علمی و اداری مجله

ماده یازدهم

(۱) وظایف و صلاحیت‌های صاحب امتیاز:

۱- پیشنهاد ایجاد یا انحلال مجله،

۲- تعیین پالیسی‌ها و اهداف مجله،

۳- تأیید انتصاب سردبیر، مدیر مسئول،

۴- منظوری هیئت تحریر و مرورگران مجله،

۵- تأمین هزینه مالی مجله،

۶- امضای قراردادنامه‌ها و تفاهم‌نامه‌های مورد ضرورت مجله.

(۲) وظایف و صلاحیت‌های مدیر مسئول مجله:

۱- پی‌گیری تمام امور مربوط به ایجاد مجله، اخذ مجوزهای لازم و اعتبار مجله،

۲- مسئولیت گرفتن در قبال تمام موارد حقوقی مجله،

۳- اجرای پالیسی نشراتی مجله،

۴- تأیید نهایی مقالات ارسالی برای چاپ و نشر از نظر حقوقی،

۵- تنظیم بودجه سالانه مجله و پیشنهاد آن به ریاست پوهنتون یا نهاد تحصیلی،

۶- پیشنهاد اعضای هیئت تحریر طبق اصول اداری پوهنتون یا نهاد تحصیلی به شورای علمی پوهنتون یا نهاد تحصیلی،

۷- پیشنهاد امضای تفاهم‌نامه‌های توأमित و همکاری علمی - تحقیقی در زمینه‌های نشراتی به ریاست پوهنتون یا نهاد تحصیلی،

۸- گزارش دهی به ریاست پوهنتون یا نهاد تحصیلی از تمام امور مربوط به مجله.

۹- تنظیم و ترتیب محتویات جلد و شکلیات مجله.

(۳) وظایف و صلاحیت‌های سردبیر مجله:

۱- مسئولیت گرفتن در قبال تمام امور علمی مجله،

۲- پیشبرد ریاست هیئت تحریر مجله،

۳- تنظیم جلسات هیئت تحریر مجله و اجرای مصوبات آن،

۴- ارسال مقالات جهت بررسی و داوری به مرورگران،

۵- جمع بندی نتایج بررسی و داوری مقالات و اخذ نظر نهایی در مورد مقالات از هیئت تحریر،

- ۶- ارسال نسخه نهایی مجله برای تأیید به مدیر مسئول،
- ۷- نظارت از تمام فعالیت‌های مربوط به چاپ، نشر و توزیع مجله،
- ۸- انتخاب اعضای مرورگران و پیشنهاد آن به مدیر مسئول،
- ۹- اتخاذ تدابیر لازم برای نمایه شدن مجله در پایگاه‌های اطلاعات علمی معتبر بین‌المللی در هماهنگی با مدیر مسئول مجله،
- ۱۰- ارائه گزارش به مدیر مسئول مجله از امور علمی مجله.

(۴) وظایف و صلاحیت‌های هیئت تحریر:

- ۱- اشتراک در جلسات کاری مرتبط به امور مجله به دعوت سردبیر،
- ۲- اتخاذ تصمیم در مورد تأیید، اصلاح یا رد مقالات مواصلا و ورزیده از نظر علمی برای چاپ و نشر،
- ۳- اتخاذ تصمیم برای انتخاب مرورگران تخصصی مقالات،
- ۴- تهیه و تصویب اسناد مرتبط به معیارها و میکانیزم‌های بررسی و داوری مقالات.

امور تشکیلاتی مجله

ماده دوازدهم

- (۱) تشکیلات علمی مجله به ترتیب از بالا به پایین سردبیر، مدیر مسئول، مهمم/ویراستار و کمیته هیئت تحریر و مرورگران می‌شود.
- (۲) تشکیل اداری مجله که شامل مسئول امور اداری، تخنیک، نشراتی، مالی و کارکنان خدماتی مجله می‌باشد.

فصل ششم

انفاذ

تأیید

ماده پانزدهم

- (۱) این لایحه در قید پنج فصل و سیزده ماده تهیه و ترتیب گردیده است.
- (۲) این لایحه بعد از منظوری مقام وزارت تحصیلات عالی نافذ و مرعی الاجرا می باشد.

ضمیمه شماره (۱) لایحه تنظیم امور مجلات علمی - تحقیقی نهادهای تحصیلات

عالی و مؤسسات علمی - تحقیقی

(۱) مبنی

این رهنمود براساس ماده هفتم لایحه تنظیم امور نشریه‌های علمی - تحقیقی نهاد تحصیلات عالی و مؤسسات علمی - تحقیقی جهت اعتبارسنجی و امتیازدهی مجله‌های علمی - تحقیقی ملی و بین‌المللی قابل اجرا می‌باشد.

(۲) اهداف

اهداف این رهنمود عبارت از:

الف؛ تسهیل روند اعتبارسنجی و اعتباردهی مجله‌های علمی - تحقیقی ملی در کشور.

ب؛ معین و مشخص‌سازی معیارات و امتیازات مربوط اعتبارسنجی و اعتباردهی مجله‌های علمی - تحقیقی ملی در کشور.

ج؛ رتبه‌بندی و درجه‌بندی مجله‌های علمی - تحقیقی ملی با در نظر داشت معیارات مشخص و معین در ادوار زمانی معین.

(۳) معیارهای اعتبارسنجی و اعتباردهی مجله علمی - تحقیقی ملی

اعتبارسنجی و امتیازدهی مجله‌های علمی - تحقیقی ملی با معیارات ذیل و امتیازات مربوط آن صورت می‌گیرد:

شماره	شاخص	امتیاز
۱	امکانات و تجهیزات اداری (دفتر مجهز)	۵
۲	مستندات اداری مجله (فایلینگ اسناد)	۳
۳	نشر مقالات مرتبط به حوزه علمی مجله	۳

۳	انتشار به موقع (نسخه چاپی و الکترونیک مجله طبق تناوب زمانی منظم چاپ و نشر می شوند؟)	۴
۴	وبسایت فعال و نشر الکترونیک (کیفیت نرم افزاری و بسایت (دیزاین، امنیت، دسته بندی اطلاعات و ...)	۵
۴	ساختار مقالات چگونه است؟	کیفیت مقالات نشر شده
۲	ادبیات نوشتاری مقالات چگونه است؟	
۵	محتوای مقالات چه نوع و در چه سطح است؟ نظر به تناسب یافته های مقالات نشر شده با نیاز جامعه و اصل کاربردی	
۲	تنوع مقالات به لحاظ موضوعات چگونه است؟	
۴	نشر مقالات محققان سایر نهادهای علمی تحقیقی	
۱۰	شیوه دریافت، بررسی و پذیرش/رد مقالات (مقالات چگونه دریافت می شود؟ چگونه بررسی می شود؟ چند نفر و چه کسانی مقاله را بررسی میکنند؟ نتیجه بررسی تحت چه میکانیزم اعلان می شود؟ مقالات در چه مدت بررسی می شود؟)	۷
۴	شواهد استفاده از نرم افزارهای تشابه یاب و سرقت علمی/ادبی	۸
۶	شواهد تطبیق پالیسی اخلاق علمی و نشراتی	۹
۵	موجودیت تشکیل علمی و اداری	۱۰
مجموعاً: ۱۵	تعداد و توانایی علمی اعضای هیئت تحریر مجله (سوابق علمی - تحقیقی) با در نظر داشت درجه تحصیل و تعداد مقالات بین المللی	۱۱

مجموعاً: ۱۰	تعداد و توانایی علمی اعضای مرورگران مجله (سوابق علمی - تحقیقی) با در نظر داشت درجه تحصیل و تعداد مقالات بین المللی	۱۲
مجموعاً: ۱۰	توانایی سردبیر مجله (سوابق علمی - تحقیقی) با در نظر داشت درجه تحصیل و تعداد مقالات بین المللی	۱۳
مجموعاً: ۵	توانایی علمی مدیر مسئول مجله (سوابق علمی - تحقیقی) با در نظر داشت درجه تحصیل و تعداد مقالات بین المللی	۱۴
۱۰۰	مجموع امتیازات	

تبصره ۱: مجله علمی - تحقیقی ملی به منظور کسب اعتبار باید شصت (۷۵) امتیازِ مجموع امتیازات پانزده شاخص جدول فوق را تکمیل نمایند.

(۴) اعتبار سنجی و اعتباردهی مجله‌های علمی - تحقیقی بین‌المللی با معیارات ذیل صورت می‌گیرد:

شماره	شاخص	امتیاز
۱	امکانات، تجهیزات اداری (دفتر مجهز) و مستندات اداری مجله (فایلینگ اسناد)	۴
۲	نشر مقالات مرتبط به حوزه علمی مجله و انتشار به موقع	۲
۳	وبسایت فعال و نشر الکترونیک (کیفیت نرم افزاری و بسایت (دیزاین، امنیت، دسته بندی اطلاعات و ...)	۳
۴	کیفیت	۴
	مقالات	۲
	نشر شده	۴
	ساختار مقالات چگونه است؟	
	ادبیات نوشتاری مقالات چگونه است؟	
	محتوای مقالات چه نوع و در چه سطح است؟	

	نظر به تناسب یافته‌های مقالات نشرشده با نیاز جامعه و اصل کاربردی	
۳	تنوع مقالات به لحاظ موضوعات چگونه است؟	
۳	نشر مقالات محققان سایر نهادهای علمی تحقیقی	
۱۲	شیوه دریافت، بررسی و پذیرش ارد مقالات (مقالات چگونه دریافت می شود؟ چگونه بررسی می شود؟ چند نفر و چه کسانی مقاله را بررسی میکنند؟ نتیجه بررسی تحت چه میکانیزم اعلان می شود؟ مقالات در چه مدت بررسی می شود؟)	۵
۸	شواهد استفاده از نرم افزارهای تشابه یاب و سرقت علمی/ادبی	۶
۴	شواهد تطبیق پالیسی اخلاق علمی و نشراتی	۷
۳	موجودیت تشکیل علمی و اداری	۸
۸	تعداد و توانایی علمی اعضای هیئت تحریر مجله (سوابق علمی - تحقیقی) با در نظر داشت درجه تحصیل و تعداد مقالات بین المللی	۹
۶	تعداد و توانایی علمی مرورگران مجله (سوابق علمی - تحقیقی) با در نظر داشت درجه تحصیل و تعداد مقالات بین المللی	۱۰
۸	توانایی سردبیر مجله (سوابق علمی - تحقیقی) با در نظر داشت درجه تحصیل و تعداد مقالات بین المللی	۱۱
۴	توانایی علمی مدیر مسئول مجله (سوابق علمی - تحقیقی) با در نظر داشت درجه تحصیل و تعداد مقالات بین المللی	۱۲

۱۰	نمایه‌های Web of , Scopus, PubMed و Science و نمایه‌های معادل آن	نمایه (INDEX) مجله علمی - تحقیقی بین المللی	۱۳
۷	نمایه‌های ISC و سایر نمایه‌های معتبر معادل آن تحت بررسی کمیسیون		
۵	نمایه Google scholar و سایر نمایه‌های معتبر معادل آن تحت بررسی کمیسیون		
۱۰۰	مجموع امتیازات		

تبصره ۲: مجله علمی - تحقیقی بین المللی به منظور کسب اعتبار باید هفتاد (۷۰) امتیاز مجموع امتیازات شانزده شاخص جدول فوق را تکمیل نمایند.

(۵) چگونگی رتبه‌بندی مجله‌های علمی - تحقیقی ملی و بین المللی

۵-۱- رتبه‌بندی مجله‌های علمی - تحقیقی ملی بعد از اولین دور اعتباردهی مجله مذکور با تفکیک میزان کسب امتیازات اعتباردهی طبق جدول ذیل صورت می‌گیرد.

شماره	امتیاز اعتبار سنجی / دهی	رتبه‌بندی
۱	۹۰ الی ۱۰۰	A
۲	۸۰ الی ۸۹	B
۳	۷۰ الی ۷۹	C
۴	۶۰ الی ۶۹	D

۱- مجلات رتبه (A) از جمله مجلات برتر سال محسوب شده و مجلات که دو دور رتبه (A) را اخذ نمایند، از طرف وزارت تحصیلات عالی بمنظور ارتقا به مجله علمی بین المللی مورد حمایت مالی (یک میلیون افغانی) قرار می‌گیرند.

۲- مجلات رتبه (B) از جمله مجلات برتر سال محسوب می‌گردد.

۳- اگر مجلات رتبه (D) بعد از دو دور اعتبارسنجی به رتبه (C) ارتقا نیابند، از اعتبار علمی ساقط شده و مجوز ایجاد آن الی تکمیل شرایط رتبه (C) به حالت تعلیق آورده میشود.

۵-۲- رتبه‌بندی مجله‌های علمی - تحقیقی بین‌المللی بعد از اولین دور اعتباردهی با تفکیک میزان کسب امتیازات اعتباردهی طبق جدول صورت می‌گیرد.

رتبه‌بندی	امتیاز اعتبار سنجی / دهی	شماره
A	۹۵ الی ۱۰۰	۱
B	۹۰ الی ۹۵	۲
C	۸۵ الی ۹۰	۳
D	۸۰ الی ۸۵	۴

تبصره ۱: رتبه‌بندی مجلات علمی - تحقیقی ملی و بین‌المللی بعد از اعتبارسنجی و رتبه‌بندی در سایت ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه نشر می‌گردد.

(۶) اجرایی شدن ضمیمه شماره (۱)

اجرا و تطبیق این ضمیمه توسط کمیسیون ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه که جهت اعتباردهی و رتبه‌بندی مجلات علمی - تحقیقی ملی / بین‌المللی از طرف ریاست تحقیق، تألیف و ترجمه توظیف می‌شوند، بصورت موردی بر تمام مجلات علمی - ملی و بین‌المللی نهادهای تحصیلات عالی دولتی و خصوصی تطبیق می‌گردد.